

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 12 kor.
Fél évre . . . 6 „
Negyed évre . . . 3 „
Egy szám ára 20 fill.

→*←

Hirdetések

és nyilvántartási közlemények
juttatásos közöltetnek.

VÉGVIDÉK

Politikai hetilap.

Szerkesztőség

és
kiadóhivatal

Gromon-utca 2. sz. a.

Wittigschlager C. cégénél

→*←

Közlemények, előfizetési és
hirdetési díjak, úgy a lap
szétküldésére vonatkozó
panaszok a kiadóhivatalba
küldendők.

Megjelenik:

minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő:

Feymann Gyula

ügyvéd.

Hirdetések

Wittigschlager C. könyvkereskedésében is felvétetnek
Gromon-utca 2. szám.

Pünkösdi ünnepén.

Ragyogó ünnepe a nyárnak, Piros Pünkösdi, üdvözöl téged az emberiség, mely várja várja sok száz esztendő óta, mikor szállnak le megint a tüzes nyelvek, hogy megmagyarázzák nekünk az élet és halál csudás titkait.

Oh, hol maradtok, tüzes nyelvek? Sokszor azt hittük már, hogy eljöttetek segíteni gyöngeségünkben, jöttetek királyok, vezérek, férfiak és próféták, teremtettek új hitet, forradalmat, új országot, más társadalmat és mikor megtörtént a nagy változás, láttuk, hogy nem ők az igazak, nem őket szállták meg a tüzes nyelvek és szavuk elhangzott, elhalt a kavargó évszázadok történetének mérhetetlen pusztaságaiban. Csaknem kétezer esztendő óta egyre nyeli a sir az emberiséget, egyre terem új a helyébe, de az élet, az ember maga a régi marad s nem szólaltak meg köztük a tüzes nyelvek.

Ez a Pünkösdi melankoliája. Az emberiségnek csak fizikai megújodása van, a lelki még mindig késik.

De örömmel a pünkösdi és a nyár zöldelő és érlelő pompájában öltözött természetben vidáman dicséri minden jó lélek az urat, hogy ezt az ünnepet is megérni engedte.

Az év legszebb szakára esik Magyarországon a Pünkösdi. Legragyogóbb köntösében pompázik ebben az időben erdő, mező, berek, a levegő tele van madárdallal és virágillattal. A nép nemcsak a vallás ünnepét üli meg e napon, hanem a természetét, a termelő és gyümölcsöt hozó földét is.

Néhány hét és itt lesz az aratás ideje, amely egy esztendőre dönti el a gazda és az ország sorsát. Egy jó aratás reményében áll a pünkösdi díszbe öltözött oltárok előtt a gazda, könyörögve a felsőbb hatalmakhoz, hogy váltsa valóra reményeit.

Az idej aratás nem kecsegtet valami rendkívüli eredményekkel, de valószínűleg nem fog elmaradni a közepes eredmény mögött. S mert a mi népünk ebben a tekintetben bizony nincsen elkényeztetve, megnyugvással

néz elébe a közepes aratásnak is csak attól retteg, hogy még ez is elromolhat.

„Adj uram jó aratást a te népednek!” ez a kívánság zsongja át ebben az időtájban minden magyar gazda lelkét s valóban már régóta nem volt nagyobb szüksége arra, hogy ez a kívánság beteljesedjék.

De mi nem csak jó aratást, hanem erkölcsi megújodást is kívánunk Pünkösdi ünnepén a magyar népek. Lazul az erkölcs és az Istenbe vetett hit mindenfelé, forrongó új eszmék és áramlatok kezdik átjárni a tömegeket s azoknak lelkén mindjobban érezhető lesz az átalakulási processus, mely annak idején döntő fordulatok elé fogja állítani nem csak az országot, hanem egész Európát is.

Megakadályozni ezt az átalakulási processust nem lehet, de helyes irányba terelni igen és erre kell törekednünk. Az ideák s eszmék, melyek az emberiséget mozgatták az elmúlt évszázadokkal együtt változtak a historia tanúsága szerint s ezen változások vagy lassan, békés uton történtek meg, vagy országokat rengető forradalmakkal jártak. Manapság, amikor olyan tág tere van mindenemű erkölcsi vagy társadalmi mozgalom terjedésének, amikor a sajtó utján egy-két nap alatt járják be az országot az új ideák s a propaganda csinálás olyannyira könnyűkettőzött figyelemmel kell lennünk minden új alakulással szemben, hogy idejekorán gátat vethessünk vagy helyes irányba tereljük az erősbödő új áramlatokat. A forró nyár a mozgalmak legalkalmasabb ideje, külső természeti behatások fogékonyabbá teszik a lelkeket az emóciókra.

Pünkösdi ünnepén azért jutnak mindezek eszünkbe, mert már évek óta tapasztalhatjuk, hogy hamis nyelvek szállnak le nyaranta a magyar nép közé s vagy izgatnak a meglevő rend ellen, vagy a középkor sötétségét hirdetik a napsugaras pompázó világba, a reakció és a szociáldemokrácia, ez a két szélső pontja a modern ideáknak, egyaránt környékezi meg a jó magyar népet. Az egyik a lelkiismeret szabadsága ellen izgat és felekezeti gyűlöl-

ségre a másik arra oktat, hogy meg kell változtatni a világ rendjét, ha mindent felmentő forradalom árán is. Szerinte az országban számtalan demagóg rombolja a lelkeket, úgy a középkor fekete lovagjai, mint a forradalmi munkáspárt részéről és ha idejekorán nem vetünk gátat a szétromboló áramlatnak, nagy belső veszedelmek fenyegetik az országot.

Ne higgye senki, hogy azért, mert újabban nem hallottunk a mozgalom terjedéséről, az nincsen meg. Lassu, de hatásosan nem bizonytalannak ígérkező aknamunka ássa ezt a magyar társadalmat, amely annyi vérérdőzet után ért el a szabadsághoz és lépett a boldogulás útjára. A feketék és vörösek fokozódó erővel törnek a mai rend ellen s ezt meg kell akadályozni, mert romlás és pusztulás lesz a folytonos izgatás eredménye.

Ezek a borus gondolatok foglalkoztatnak, midőn lelkünkkel átrepülünk a Pünkösdi ünnepi gyönyörű országban, melyet szeretünk kimondhatatlanul. S ez a szeretet magyarázza meg, hogy aggódunk érte, hogy féltjük — de bizunk is benne. Ezer esztendő óta él itt a magyar és ezer veszély között is ő maradt az ur ebbe a szép országban. Ez a nagy, nehéz mult biztosítéka a jövőnek és ha az ország hű fia megteszik kötelességüket, a jövő méltó folytatása lesz a multnak.

Isten áldd meg a magyart!

A hitel nyilvántartása.

Egy okos angolhoz egy ízben azt a kérdést intézték, hogy miként volna lehetséges a népesség eladósodását meggátolni. A válasz ez volt: Töröljék el azokat a bíróságokat, amelyek a tartozások megítélésével és behajtásával foglalkoznak és a hitelezés, tehát az adósság csinálás is rögtön megszűnik. Ez a bölcs tanács nagyon hasonlít ahhoz a másikhoz, amelyet a tüztől félt háztulajdonosnak adtak és amely odairányult, hogy szedese le háza födelét, mielőtt azt a tűz elpusztítaná. Mindazonáltal az eladósodás megállítására érdekében adott tanácsnak annyi haszna mindenesetre van, hogy a kérdésre a figyelmet ráirányozza, sőt némi halvány fogalmat is nyújt azokról az eszközökről, amelyeknek igénybe vételével az adósságokba való elmerülés meggátolható. A kérdéssel most Svájcban foglalkoznak a bankok és tőkepénze-

TÁRCZA.*

Egyéb hazai fürdők.

Borosznó. (Zólyom megye). Gyógyfürdő Besztercebánya közelében, a borosznói vasúti megállóhelytől 10 percznyi távolságra, minden oldalról gyönyörű fenyvesektől körülvevett völgyben fekszik, egészséges, ozonidús levegője kellemes nyaralóhelylyé is teszi. A fürdő nagymennyiségű kén- és szén-sav tartalmú glaubersós ásványvize csúszos, gyomor-, bél- s kiváltképen máj-, vese- és hólyag-bajoknál kiváló gyógyerővel bír. Szobaár hetenkint 8 kor. és 16 kor. közt. Étkezés étlap szerint. Megnyitás június hó 1-én. Közlekedés Budapestről: A budapesti keleti pályaudvarról 7 óra reggel induló gyorsvonat Borosznóra érkezik 2 óra 39 p. d. u., 9 óra reggel induló személyvonat Borosznóra érkezik 8 óra 13 p. este. A garamvölgyi vasút Besztercebánya és Zólyom-Brezó közötti vonalszakaszán fekszik Borosznó Szt. András vasúti állomása. A rendszeren épített kőházakból álló két község a Garam folyó zöldvirányos partjain terül el; a bennük uralkodó rend és tisztaság az itt lakó, országsszerinte ismert vándor csipkekereskedők jó módjáról tanuskodik. A vasúti állomás a Garam balpartján, Borosznó községben van. A községtől balra a sűrű örökzöld fenyvesek övezte „Pokol völgy” nyílik, ennek első katlanában az állomástól alig 8 percz-

* A gyógyulást és üdülést kereső közönség érdekében több számon át fogunk hazánk nevesebb fürdő és nyaralóhelyeiről rövid ismertetőket közölni, melyeket a „Dunántúli Közművelődési Egy-let” „Fürdők és nyaralóhelyek” című munkájából vesszük át. A füzetet különben bárki ingyen kapja, ki érte a kiadó egyesülethez Budapest, VIII., Böck Szilárd-utca 2. sz.) fordul.

nyire fekszik Borosznó-türdő 392 méternyi magasságban a tenger színe felett. A fürdő-telepet csendesen csörgedező hegyi patak szeli át, balpartján négy glaubersós ásványvízforrás, jobbpartján több kristálytisza édes vizet szolgáltató hegyi forrás bugyog. A fürdőtelep terepviszonyai oly kedvezőek, az esővíz lefolyása oly gyors, hogy a fürdővendégek a legnagyobb esőzés után is rövid néhány percz múlva a szabadban sétálhatnak és élvezhetik Borosznó különös említést érdemlő, mindenkor tiszta pormentes hegyi levegőjét. Borosznó klímája magasabb fekvése dacára igen kedvező, enyhe. — A temperatura-ingadozások jóval kisebbek, mint az inkább északra eső szepesi fürdőhelyeken. — A felvidék kellemetlen vendége: az északi szél ellen a völgy torkolata előtt elterülő Prasiva, az Alacsony-Tátra egyik havasa védi meg a telepet. A fürdőtelepen három egyemeletes épületben száznál több szoba áll a fürdővendégek rendelkezésére. — A szobák szárazak, világosak, tiszták, nagyságuk szerint 1—2—3 ablakosak. — Egészségügyi és tisztasági szempontból kiemelendő, hogy a lakóházak a legkötőbb forrsvízrel szolgáltató vízvezetékkel vannak ellátva. — A szobák ára földszinten 8—12 K. emeleten 12—15 K. hetenkint. (A szoba áraban egy ágyhoz szükséges ágynemű is befoglalatik.) Kirándulás tehető a következő helyekre: Az Alacsony-Tátra havasai a Prasiva, a Gyömbér és a Vepor havasok; Koritnicza-fürdő, mely gyalog 4 1/2 óra alatt elérhető. Libetbánya festői fekvésű régi bányaváros, hegyen át gyalogúton 1 1/2 óra. Említendő továbbá Zólyom-Lipce vára a Gizella-árvaházzal, a zólyom-brezói vasgyár, kis-garami zománczó gyár, Besztercebánya város számos történeti emlékével, a hermanneci papírgyár, a történeti nevezetességű radványi kastély, Szilacs-fürdő stb. A borosznói forrsvíz ritk-

gyógyhatását első sorban dús glaubersó-tartalmának köszönheti. Borosznó-fürdő ásványvize javasolva van első sorban minden néven nevezendő emésztési zavarráknál, gyomor-, bél-, máj-, vese, hólyagbajoknál továbbá idegbajokban és vérszegénységben szenvedők-nél. Említett betegségek rendszeres gyógyítása céljából Borosznón a Karlsbadhoz teljesen hasonló ivókúra van bevezetve, összekapcsolva az egyes kóralakoknak megfelelő külön diétával. — Dr. Lucy Gusztáv volt fővárosi közkórházi orvos, Borosznó fürdőorvosa az emésztési szervek bántalmait a híres berlini gyomor-spezialista Rosenheim tanár intézetében behatóan tanulmányozta, felkereste azonkívül Karlsbadot, hogy e helyen szerzett bő tapasztalatait is Borosznón érvényesítse. Ezzel lehetővé tette, hogy Magyarország különösen szerényebb anyagi viszonyok között élő gyomorbetegei ne legyenek kénytelenítve a hosszú és költséges karlsbadi utat megtenni, még kevésbbé az ott tartózkodás még nagyobb költségeit fedezni. Gyógyjavallatok a következők: a hidegvíz-gyógy mód czélszerűen alkalmazva a következő megbetegedések-nél bizonyult hatásosnak: Idegesség, különösen a túlfeszített szellemi munka okozta ideges kimerülésnél (neurasthenia), álmatlanság, ideges szívdobogás, szív-görcs, hysteria, hypochondria, vidtáncz (chorea) különböző idegfájdalmak, migraine, ischias eseteiben és benulásoknál, nemkülönben vérszegénység, sápkór, görvélykór, idült bujakór, vértódulások, aranyeres bántalmak, idült tüdőhurut, asthma, kezdődő tüdő-vész, elkövérédés, rossz emésztés, étvágytalanság, gyomor- és bélhurut, szokványos székrekedés, közséves, csúszos bántalmaknál, alcoholismus, nicotinis-mus, továbbá egyéb hurutos bántalmaknál. Fürdő-orvos díjai: Az első orvosi tanácskozási sz. személyen-kint 6 K., minden további orvosi consultálás 2 K.

sek behatódában. Nem gondolnak ugyan az adóssági követelések megítélésére terén szereplő bíróságok elkövetésére, de annál inkább gondolnak oly intézmény életbeléptetésére, amely a hitelezőt a hitelképesség elbírálására képessé tenné. És pedig közintézmény létesítéséről van szó, olyan formáról, minő a jelzálogkölcsönök tekintetében a hitellekkönyv, amelybe való tekintés útján mindenki tudomást szerezhet valamely ingatlan terhelő adósságok összegéről, tehát arról is meggyőződhetik, hogy a kérdéses ingatlan a további megterhelést elbírja-e.

Szóval mindennemű hitelezésnek e célra szolgáló nyilvántartásról van szó. Minden községben, nagyobb városok mindenik kerületében nyitnának ilyen nyilvántartást, amelyek a kantonális kormány által kinevezett köztisztviselő által vezetettnek és a közokirat hitelességével bírnának. Mindennemű, akár pénzkölcsönökből, akár pénzügyi tárgyak hitelezéséből származó, 200 frankot meghaladó követelést a hitelező a nyilvántartásba való bejegyzés végett bejelenteni tartozik, a be nem jelentett, 200 frankot meghaladó adóssági követelések bírói uton nem érvényesíthetők. A bejelentés egy e célra szolgáló úrlapon történik, melyen a tartozási összeg és a kamatláb van kitéve és melyet az adós alá. A kezesség útján keletkezett adóssági kötelezettségek is bejelentendők. A tartozás kiegyenlítése után a hitelező adós részére egy törleszi engedélyt állít ki, amelynek bemutatása elenében a nyilvántartásba bejegyzett adóssági teher törlésbe hozatik. A nyilvántartásba bárki betekinthez és az abban foglalt bejegyzésekről hivatalos másolatot kaphat. A nyilvántartás vezetéseinek költségei a bejegyzések és törlesztési eszközösért és a másolatok kiállításáért járó, progresszív skála szerint megállapítandó mérsékelt díjakból fedeztetnők. Jelzálogkölcsönök nem képezik ezen nyilvántartásba való bejegyzés tárgyát. Minden adósság azon nyilvántartásba jegyzendő be, amely az adós állandó lakóhelyén vezetettik, idegenekre a bejegyzés kényszere nem terjed ki.

Nagyjában ez képezi a vitatott terv vázlatát, amelynek megvalósítása útján az eszme barátai a következőket óhajtják elérni: Az eladósodás és minden ebből származó kalamitás alapokát ama körülmény képezi, hogy a jelzáloghitel kivételével minden más hitelezés tekintetében a hitelező számos esetben merőben tájékozatlanul áll a hitelkérő terheltsége tekintetében. Még a legővatosabb, a legjobban tájékozott bank is csak ritkán képes alapos meggyőződést szerezni arról, hogy a köztudomásúlag jó hitelképességű kölcsönző nincs-e tulterhelve. Hasonló helyzetben vannak az árúhitel nyújtására utalt gyárosok és nagykereskedők, akik a hitelt igénylő vállalkozók hitelképességének meghatározására a legnehezebb feladatokat egyike. A kisemberek terheltségének biztos megállapítása még nehezebb dolog, ezek igen sokszor 3-4 pénzintézetten kívül még magán tőkéséknél is kimerítik hitelképességüket, amelyet még kezességek vállalásával is gyengítenek. Ily módon áll be az eladósodás, a meglopó bukások hírei egymást érik és a bankoknak mindig jelentékeny veszendőbe menő követeléssel kell számolniuk. Egymással szorosabb üzleti összeköttetésben álló pénzintézetek ugyan kölcsönösen informálják egymást, de ez nem sokat ér, mert ezzel nem vehetik elejét annak, hogy a hitelkérő ezen bankokkal összeköttetésben nem lévő pénzintézeteknél és pénztözsérekénél ne vegyen igénybe kölcsönöket. Mindezen kalamitásoknak a hitel nyilvántartása elejét vennie, de bevágná az útját a könnyelmű adósságsinálásnak is. A hitelezők a hitel nyilvántartásba való bejegyzés útján a lehető leg-

alaposabb tájékozódást szerezhetnék adósaik megterheltségéről, minél fogva nem dolgoznának bekötött szemekkel, a rizikó csökkenne s ez egyszersmind a kamatláb leszállítását is lehetővé tenné.

Azzal az ellenvetéssel szemben, hogy az államnak nem áll jogában a polgárok magánügyeibe avatkozni, őket cselekvéseikben ellenőrizni és vagyoni viszonyait bárki előtt feltárni, a terv barátai a hitellekkönyvek intézményére utalnak. Ezek fölállítására alkalmas hasonló kifogások, hasonló rekriminációk hangzottak föl, de ma már senki sem tagadja a tekkönyv hasznos voltát és senki sem ütközik meg azon, hogy a jelzálog-terhek nyilvántartásnak és a tekkönyv bárki által megtekinthető. Ha azonban a jelzálogkölcsönök nyilvántartása nem eshetik kifogás alá, a közérdek szempontjából az egyén mindennemű terheinek nyilvántartása sem kifogásolható, mert végre is a közérdek követeli, hogy a hitel ravasz fondorlatokkal való kiereszkölésének az útja be- vágassék. De követeli ezt a közérdek is, mely a hitelezés terén korrumpálva van; ennek a korrupciónak megszüntetése és az ebből származó veszélyek elhárítása, a rendszeres gazdálkodás elveinek a magángazdaságban való meghonosítása az állam fontos érdeke.

Az eszmét, amely új, de egyszersmind a korra nézve jellemző, úgy adjuk, ahogy vettük. Sokkal fontosabb dologról van szó, hogysem afölött a kérdés minden oldalról való beható megvitatása nélkül dönteni lehetne. De a fölötte való elmélkedés mindenestre megérdemli az arra fordítandó időt és egyelőre az eszme közlésével csakis ezt akartuk elérni.

H I R E K.

— **Pünkösd.** Tavasz bűbajos ünnepe, piros pünkösd napja ismét beköszöntött a maga színes, költői és mélyesége egyházi hangulatával. A föltámadás után az Isten-ember még egyszer megjelent tanítványai között megmutatta sebeit s parancsolta, menjenek szét, ameddig embert találhatnak s hirdessék az 6 tanait. Aztán fölzált az égbe s szelid galamb képében leköszönt a szentlelkű, hogy megoldja a tanítványok egynyelvű beszédképességét: tízes nyelv szállott fejük fölé. És a tanítványok nekiindultak és sokféle nyelven hirdették a Krisztusi tanítást. — A pancsovai rom. kath. templomban pünkösd első napján reggel 7 és 1/2 órák között misék lesznek, d. e. 1/2 órák között német prédikáció 10 órák pedig ünnepi nagymise tartatik. Pünkösd hetfőn ugyanilyen sorrendben tartanak az istentiszteletek. A nagymise előtt d. e. 1/2 órák magyar szentbeszéd lesz.

— **Új alispán.** Torontál vármegye május 25-én tartott tavaszi közgyűlése nagy lelkesedéssel és 132 szótöbbséggel Jankó Agostont, a Felsőtorontali ármentesítő társulat igazgatóját választotta a megye alispánjává. Az új alispán a nyolcvanas években mint a csángótelepítés helyhatósági biztosa működött vidékünkön és férfias jelleme, egyeneslelkűsége, hivatalos buzgósága és igazságszeretete által általános tiszteletet vívott ki magának.

— **Rendkívüli közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága a hét folyamán rendkívüli közgyűlést tart, melyen a Mihajlović-örök kikövezése (32.000 kor.) a városi színház javítása és átalakítása (38.000 kor.) és a polgári leányiskola telekvételi ügye is fog tárgyalatni.

— **A főgimnázium 4. alsó osztályának bezárása.** Ragados betegség fordulván elő a főgimnáziumban is, annak négy alsó osztályát a járványbizottság bezáratta. A vizsgák szombaton már megtartattak.

Villanyozás ülésenként 2 K. Massage ülésenként 2 K. Svédgyógytornáért hetenként 4 K.

Fürdőárak: 1. A hidegvizgyógyfürdő heti ára 6 K. szolgál-dij 2 K. 2. 1 hidegfürdő, 1 félfürdő, 1 ülőfürdő fehéreművel együtt 60 fill. 3. 1 zuhanyfürdő; egyszeri ledörzsölés; egyszeri lemosás fehéreművel 50 fill. 4. Prisznitz-öv használat, 1 lábfürdő fehéreművel 40 fill. 5. 1 bepakolás, ledörzsölés vagy fürdővel és fehéreművel 80 fill. 6. Az izzasztószekekrény egyszeri használat, zuhany-fürdővel és fehéreművel 1 Kor. 7. Az izzasztószekekrény egyszeri használat, zuhany- és félfürdővel s fehéreművel 1 K. 20 fillár. 8. 1 melegfürdő czink-kádban fehéreművel 80 fill. 9. 1 fenyőfürdő fehéreművel 1 K. 20 fill. Az összes fürdőjegyek a fürdő irodájában előre váltandók. Egész időnyre 6 korona gyógydíj fizetendő, zenedíj gyanánt pedig hetenként 2 korona.

Borszék. Csik megye lehető legszebb és legregényesebb völgyében van. Gyógyfürdő Erdélyben, közel a moldovai határhoz, Csik megye északi csúcsában fekszik. A völgy, melyben elterül, 882 m. középmagasságban fekszik, minden oldalról sűrű fenyvesekkel borított magas hegysek által van környezve. A völgyet minden irányból előrohán, tünde, kristálytisza patakok szelik át és ugyan-csak itt bugyog fel több mint 30 forrásból a világ-híre szert tett „borszéki borviz.” Gyógyeszközök, magaslati klimatikus gyógyítóhely, a kontinens legjobb borvize-vasas ivóvizek, szénsavas hideg lobogó tükör-fürdő, kitűnő minőségű vasas lap, rendszeres hidegvíz kúra, melegített szénsavas kádfürdők. A fürdőárak 2 kor. 60 fillér között vannak. Fürdő-idény június 15-től szeptember 15-ig. 600 szoba van. Árú egész időnyre átlag 100 kor., egy napra 1.60 kor.-tól 10 koronáig. Az élelmézésről 5 vendégfős gondoskodik. Vasúti állomás Szász-Régen, a honnan gyönyörű utakon egy napig kell kocsin utazni a fürdőig. Borszéken 12 év óta mint állandó fürdőorvos dr. Szilvássy János működik, a ki minden fürdőre vonatkozó felvilágosítással bárkinék szívesen szolgálatára áll. Borszéken gyógyuló betegségek: a tüdő-

gümőkór; a vérszegénység minden neme; az emésztő szervek betegségei; az idegrendszer bajai; a női betegségek: méh körüli izzadmányok, méhvérzések, hószámbány, vagy túlságos havi vérzés s az ezekből kifolyó magtalanság; a rheuma és köszvény; az angol kór, scorbut és görvény; a vesék és hólyagbántalmak; tulhizás. Végül mint üdülőhely is elsőrangú szerepet játszik. Tulajdonképen két Borszék van, a felső- és a felső-Borszék. Alsó-Borszék egy szűk völgyben, a fürdőteleptől déli irányban fekszik. Itt vannak a gyárimunkások lakásai, az üvegyár, az üzletigazgatóság és a tisztviselők egy részének lakásai. Innen észak felé, folyton emelkedve 1 1/2 kilométernyi távra van Felső-Borszék. Ez a fürdőtelep; itt vannak a borviz-források, a fürdők, a töltőhelyiségek, borviz-raktárak, vendéglők, templom és mintegy 60 szép nyaraló. A nyaralók nincsenek összezúfolva, hanem többnyire egymástól elkülönítve, kert közepén állanak. Majd mind emeletesek, alól száraz, likacsos mésztuff kőből, felül svajci stílusban építve fából, tehát igen egészségesek, szárazak és csinosak. Borszéken a vendégek szórakoztatásáról bőségesen gondoskodik. Van színháza, rendszeresen valamelyik jobb vidéki társulattal. Van kitűnő cigányzenekara, mely a sétányokon naponként 4 órát játszik. Van több mint ezer kötet könyvet tartalmazó könyvtára, továbbá olvasó-terme, táncz-terme, játszó-terme, teke-pályája, lawn-tennis-pályája, zongora-terme. Végül a ki vadászat, vagy pisztráng-halászatot szeret foglalkozni, rendelkezésére áll 3000 hold erdő és patakok. Turistakirándulást kisebb-nagyobb csoportokban folyton rendeznek a vendégek, hogy megismerkedjenek Borszék remek vidékével. Középen, megszokottabb kirándulások a környező hegyekre, a Bükkhavasra, Verőfényre, Kerek-hegyre, Szacsai patakhöz, a visszhanghoz, a Medve- és Jégbarlangokhoz. Távlabbiak: Bálbor és a Kelemen havas; Tölgyes és a román vám, Preszekár; a Gyilkos tó, a hol Jókai hyalichor telepe van a „Jövő szavad regényében.” A Csalhó, valamennyi egy-egy nevezetesség, mely a fáradságot nagyon megfizeti a nyújtott élvezettel.

— **Halálozás.** A kérelhetlen, halál mély gyászba borította környékünk egyik legtekinélyesebb családját. Sigmund Cölcska Sigmund József réva-ujfalusi nagybirtokos neje 66 éves korában május 27-én rövid szenvedés után meghalt. A boldogult úrnő a gondos, szerető feleség és anyja, a magyar házi-asszony példányképe, az ügyefogyott szegényeknek igazi órangyala volt. Temetése, melyhez városunkból nagyszámú részvevők külön vonaton mentek, csütörtökön ment végbe Révaufalun az egész község és számos vidéki részvétele ment végbe. Áldott legyen emléke.

— **Vizsgálóbiztos.** A kereskedelemügyi miniszter a felső kereskedelmi iskola szóbeli érettségi vizsgálatára miniszteri biztosul Stumpfoll Ede ipariskolai igazgatót küldte ki.

— **Járvány van.** A város közegészségügyi bizottsága a múlt hetfőn délután járvány bizottsága alakult és konstata, hogy városunkban vörheny járvány van. Ebből kifolyólag további intézkedésig az összes ovodák és elemi iskolák azonnali bezárását is elrendelte. Ezenkívül az elővigyázati rendszabályoknak egész sorozatát is léptette életbe, melyeknek betartása nemcsak a szigorú büntetéstől való félelem miatt hanem főleg a járvány tovaterjedésének megakadályozása céljából mindenkinek szigorú kötele-sége.

— **Halálozások.** Megrendítő, súlyos csapás érte Mayer Józsefet és családját. A gyermekek réme, a városunkban dühöngő vörheny járvány a család kedvezőtlen életvidor szép Dórá tizenötödik évében kiragadta a szerető szülők és testvérek karjaiból. A fésülő bimbó váratlan és tragikus halála általános részvétet keltett és temetése május 25-én nagy részvét mellett ment végbe. Az ég irtalma enyhítse a mélyen sujtott család fájdalmát. — Dr. Kolozs Mihályné, szül. Rosenberg Antonia május 23-án, élete 32 ik, boldog házassága 10 ik évében rövid szenvedés után elhunyt Oppován. Férje és három apró kis gyermeke siratja a korán elhunytat. Nyugodjék békében.

— **Járványbizottság.** A járványbizottság a vörheny rohamos és veszedelmes föllépése következtében május hó 25-én megalakult s ugyanaz nap Szabó János főjegyző, polgármesterhelyettes elnökele alatt ülést tartott, melyen elhatározták, hogy az összes óvókat, elemi iskolákat, a felső leányiskola I. osztályát bezárják. Ezen idő alatt csoportosan isteni tiszteleten, májusi ájtatosságon, táncziskolában, táncmulatságokon iskolás növendékeknek résztvenni szigorúan tilos. Azon házakra, melyekben ragados betegség van, négy felügyelő fog vigyázni. Az utcákat csak este 10 óráttal reggeli 5 óráig szabad sörpörni. (Ezt meg lehetne cselekedni akkor is, mikor nincs járvány! Szerk.). Ragados betegségbe esett egyénekhez azonnal orvos hívandó. A kik ezt elmulasztják, szigorú büntetésben részesülnek. Tilos a vörhenyben elhunytak ravatalát, a gyászházat földíszíteni. A kik hallottaikat mégis a szokásos díszszel kívánják eltemetni, azok kötelesek a díszítéseket a temetés után azonnal megsemmisíteni. — Ezen kívül május hó 28-án tartott ülésében a következőket határozta: 1. Azoknál a házaknál, a hol járványbetegnek fekszenek, a járványtáblák ne az utcán a házon, hanem az illető család lakásának bejárata előtt függesztessenek fel. Ha pedig a házban csak egy család lakik, a tábla az utcán, az utcái bejárat előtt függesztendő ki. — 2. Utasítsák a rendőrkapitányság, szigorúan ügyeljen arra, hogy azoknak a házaknak gyermekei, hol járvány megbetegedési eset fordult elő, a házbéli gyermekek — ha nem a családhoz tartoznak — a betegség bejelentése után 12 nap mulva mehessenek iskolába. — 3. Utasítsák a rendőrkapitányság, hogy azok a helységek, a hol iparos tanonciskolái előadások tartatnak, azonnal szabályszerűen fertőtlenítsenek s ügyeljen arra, hogy olyan házból vagy üzletből, a hol vörheny megbetegedési eset fordult elő, a tanoncok iskolába ne menjenek. — 4. Utasítsák a rendőrkapitányság, szigorúan ügyeljen arra, hogy olyan házba, a hol járvány-betegség van, a családtagokon kívül más idegen be ne mehessen s a beteget, és ha elhal, a hullát ne látogathassa. Ha pedig a beteg elhaláloznék, a temetés alkalmával idegenek a koporsót csak 60 lépés távolságról követhetik. — 5. A vörhenybetegségben elhalt betegek, mielőtt a halottkém a halálozást megállapította, azonnal chorasiv (sublimát) oldatba mártott lepedőbe csavarandók, s mielőtt a koporsó elkészült, a hulla azonnal beleté- tessék, s a koporsó rögtön leszegezendő.

— **A község figyelmébe.** Értesítjük az érdekelteket, hogy külföldre szóló határátelvási igazolványok a vasár- és ünnepnapok kivételével naponta csak d. u. 5 órák adatnak ki a polgármesteri hivatal által. A más időben jelentkezők hiába fáradsanak az óra alá.

— **Választás.** A kereskedelmi és iparkamarai kütagok választása augusztus hóban fog megtörténi. A kereskedők aug. 1-én az iparosok aug. 3-án választanak.

— **Megbüntetett szedelgő.** A kir. járásbírószág pénteken elítelt egy országszerte jósában utazó szedelgőt. Az illető becsületes veve különben Strobel Jenő kolozsvári illetőségű volt szatócs, ki a tárgyalás alkalmával az ország számtalan városában nyert rendőrségi engedélylyel védekezett. A legnevezetesebb a dologban az, hogy Pancsován is nyert a főkapitánytól engedélyt, a járásbírószág pedig elítélte.

— **Időjárás.** Az idei május szeszélyessége az elmúlt heten tetőfokra hágott. Zivatarok, záporosok és helyenkint jégverések napirenden voltak. A mellett a hőmérő többször 8 fokra szállott alá. A kedvezőtlen időjárást az egész természet már nagyon is meg-sínylette.

— A Temesbe ugrott. Teliki Sándor hertelendyfalvai munkás szerdán délelőtt a hajóállomásnál öngyilkossági szándékkal a Temesbe ugrott. Még élve kihúzták és a városi közkorházba szállították.

Szerelemből. Petrovics Gyóka sztarcsovai illetőségű földműves vadházaságban élt Stefanov Natáliával, ki gyermekágyban 19 éves korában tegnapelőtt elhalt szülői házában, itt Pancsován. Petrovics ezt annyira szívére vette, hogy tegnap reggel a halott mellett egy hatlövetű revolverrel véget akart életének vetni. Ebben azonban megakadályozták.

— Agyonnyomta a hajó. A Temesparton egy nagyobb dereglye czölöpökre állítva várta a javítást. Pénteken délelőtt Erdélyi Mihály törökbecsei illetőségű munkás a nagy záporos ellen a dereglye alatt menedéket keresett. A fáradt ember elaludt, az eső pedig addig mosta a támasztó czölöpök allati süppedékes talajt, míg azok eldőlték és a dereglye a csendesen alvó emberre esett, kit a nehéz súly teljesen összelapított. A holttestet a korház halottas kamrájába szállították és tegnap eltemették.

— Árlejtés a városán. A város utcáinak nyári locsolására pünkösd hetén d. e. 9 órakor Rakicsics tb. főkapitány irodájában tartják meg az árlejtést.

— A villám sújtotta agyon. A csütörtök délutáni zivatarnak — mint Lajosfalváról írják — ottan két emberélet esett áldozatul. Kukorica kapálásánál érte a zivatar a határban az embereket. Egyik osaládánya, felnőtt leánya és kis gyermeke a kocsit alatt kerestek menedéket a záporos ellen. Veszűkre, mert a villám becsapott a kocsiba és alatta levő anyát és nagy leányát agyonnyomta. A kis leány órák mulva magához tért. A kocsihoz kötve volt lovakat is agyonnyomta a villám.

TANÜGY.

Jubileum és tanítók gyűlése. *)

A „Délmagyarországi Tanítóegylet“ pancsovai fiókegyesülete május 20-án tartotta Antalfalván tavaszi közgyűlését.

A gyűléssel kapcsolatban egy negyven év óta működő tanító jubileuma is megünnepeletett.

Az ország messze vidékéről néhány évvel ezelőtt ideszakadt tanító létemre különös érdeklődéssel siettem a szomszéd községbe, hogy egy a magyar tanügy szolgálatában megöszült kartársam érdemei méltatásának tanuja és a tanítóegyesületi élet továbbképző és oktató hatásának részese lehessen.

A szép számmal összesereglett pedagógusok valamint Antalfalva értelmisége és népe a jubiléumát Matejecz János antalfalvai községi tanítót a templomba kísérte, hol Pauliny Sámuel ág. ev. lelkész költői szárnyalású magyar imája és Bukva Andor tanító vezetésénél álló tót iskolás gyermekek éneke karának gyönyörű kettős szólama magyar éneke lélekemelő hatással volt a templomot betöltő ajátatoskodókra.

A hálaadó istentisztelet után az egyik izléssel diszitett tanterembe vonultunk és Karner János fiókegyesületi elnök üdvözölve a megjelenteket indítványozta, hogy a jubiléumot egy három tagú küldöttség hívja meg a közgyűlésbe. A Lambrecht, Reich és Bernát kartársak kíséretében megjelenő jubiléumot riadó éljenzéssel fogadta az öt tisztelő és szerető pályatársai és a szép számban megjelent vendégek, kiknek soraiban ott láttuk Lowieser Imre főszolgabíró, dr. Kohányi Viktor járásbíró, Pauliny Sámuel antalfalvi és Doleschal Lajos lajosfalvi ág. ev. lelkészeket, dr. Pejov Lipót ügyvédet, Fischer N. kereskedőt az antalfalvi zsidó fiókhitközség képviselőjében, Mestorovics Pál jegyzőt és a községi valamint egyházközségi elöljárókat és számos másokat.

A szívből jövő lelkes éljenzés csillapultával Faragó János kir. s. tanfelügyelő megnyitva a diszkyűlést érzelmes meleg szavakkal üdvözölte Matejecz János jubiléumát és a közoktatásügyi miniszter megbízásából szóval is kifejezte annak irásban is átnyújtott elismerő köszönetét. Karner János fiókegyesületi főnök a „Délmagyarországi Tanítóegylet“ és a pancsovai fiókegyesület nevében üdvözölte a jubiléumot átnyújtva a fiókegyesület elnökség üdvözlő iratát. Pauliny S. ág. ev. lelkész szokott szónoki tőkéllyel Antalfalva politikai és ág. ev. hitközsége nevében mondott üdvözlő beszédet, majd felolvasta Sárkány ág. ev. püspöknek a jubiléumhoz intézett szép üdvözlő levelét. Az antalfalvi zsidó fiókhitközség nevében Fischer N. igen lelkes szavakban tolmácsolta a veterán tanító iránt érzett tiszteletet. Majd Rapos Pál ág. ev. tanító méltatta a kartárs érdemeit. Megkapó, meleg szavakkal előadott rövid életrajzi adatok után a fáradhatatlan, pontos, lelkiismeretes tanítót és a nemeskeblű kartársat jellemezte. A kartársi szeretetből áthatott beszéd mély benyomást tett. A megújuló rendkívül meleg ovációk elhangzásával a sokat ünnepelet tanító, Matejecz János emelt szót. Meghatottságtól remegő hangon mondott köszönetet a felsőbbség megemlékezéséért és elismeréséért, községi ragaszkodásáért és kartársai szeretetéért.

*) A mult számunkra későn érkezett tudósítást csak most hozhatjuk — lényegesen rövidítve.

Az eljenzéstől gyakran megszakított köszönő szavak elhangzása után Faragó János kir. s. tanfelügyelő bereszkett a diszkyűlést, mire az egész ünneplő társaság a jubiléum lakásán kereste fel, hol a szives házigazda bőséges villásreggelivel kedveskedett.

Különösen felemlítendő még, hogy a jubiléum volt tanítványaiából ezen alkalomra alakult dalárda az ünnepnap előestéjén lampionos színenémet rendezett szeretett tanítójuknak; az ének után pedig üdvözlő beszédek kíséretében emlékül egy ékköves súlyos aranygyűrűt nyújtottak át.

A fiókegyesületnek jóval 11 óra után megnyitott tulajdonképeni közgyűléséről, melynek oktató és továbbképző hatásának kellene lenni, az egyleti életről nyert benyomásaim nagyon különbözők.

Az elhangzott felolvasások többé-kevésbé szép nyelvezettel és ügyes csoportosítással konstatálták a fiú- és leánynevelésnek a tanító előtt nagyon is ismert hiányait, jogosan korhólták érte a társadalmat és iskolát egyaránt, de az orvosi rendelvénnyel, a javulás mikéntjével mindannyian adósk maradtak. Nem elég annak hangoztatása, hogy az elemi iskola pl. a fiúknak sokféle tanít, de kevés tudással bocsájtja ki szárnyai alul, nem elég a leány nevelés-tanítás észszerűtlenségét hangoztatni, szóval nem elég a bajt csak felismerni, hanem a célra vezető módszernek legalább kutatási kísérlete volna a felolvasó szakemberek feladata.

Ilyen kísérletet azonban a legéberebb megfigyelő sem észlelhetett. És ezen hiánynak tulajdonítjuk azon meddőséget is, hogy a fiú- és leánynevelés egyes hiányait felsoroló első két felolvasáshoz a száznál több jelenlevő szakembereknek egyetlen egy árva szavuk sem volt — mint a jegyzőkönyvi köszönet és elismerés.

Az eszmék, módszerek stb. felett élénken tanácskozó és vitatkozó régi egyleti élet oktató, buzdító és lelkesítő hatása, manapság teljesen hiányzik a mi fiókegyesületünkben. Ez pedig szintén nagy baj. Reményleni merem, hogy az egylet vezetősége ezen baj orvoslását legalább megkísérli és kívánom, hogy teljes sikere legyen.

Az előadások elseje Bukva Andor antalfalvi tanító gyakorlati tanítása volt. Egy olvasmányt kezelt magyarul. Bukva tanítási ügyessége és módszere valamint a tót ajku tanulók meglepő helyes magyar feleletei teljes és megérdemelt elismerést nyertek.

Faragó János kir. s. tanfelügyelő az ifjak mai nevelés hiányairól értekezett. Helyes következtetéseit, sikerült hasonlatait és citátumait a közgyűlés érdeklődéssel hallgatta és jegyzőkönyvi köszönettel honorálta.

Petrovics Ilona szefkerini tanítónő a leánynevelésről tartott előadása nagy figyelemben részesült. Sok ferdeséget ostromozott és a kézimunka helyesebb tanítása által jó háziasszonyokat akar nevelni. A nagy számban jelen volt tanítók közül senki sem szólt a fontos tárgyhoz. A közgyűlés elismerése a jegyzőkönyvben megörökített.

Tyahun János antalfalvi tanító a középiskolai szigorú osztályozásról és a szocializmus terjedéséről beszélt. Határozati javaslatában a fiókegyesület által felirat intézését kívánja a középiskolai szigorú osztályozás ellen, valamint a vidéken konviktsok felállítását sürgeti ipari- és kereskedői pályákra lépő ifjak számára. Bontilovics és Lambrecht kartársak hozzászólása után előadó javaslatának első részét visszavonta, mire közgyűlés a másik részt elfogadta.

Néhány egyleti ügynek gyors letárgyalása után a közgyűlés 1 órakor véget ért.

Két órakor 120 terítékű társasbéd volt Kri-váczy vendéglőjében, a hol felköszöntökben nem volt hiány.

Este a D. T. E. konviktsusa javára táncmulatság volt.

Nyilttér*).

*) Ezen rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk

Hirdetések.

Hirdetmény.

Vb. Angyelkovic M. csödtömögének nyilvános versenytárgyalás útján leendő eladatását a csödválasztmány elhatározta, felhivatnak mindazok, a kik az árverésen mint vevők részt venni óhajtanak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat 1903. évi június hó 6-án d. e. 9 óráig az alulírott tömeggondnoknál annál is inkább adják be, mert a későbbben beadott ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Minden ajánlattevő köteles az árverés megkezdése előtt a csödtömlárnak 1—188. tételéig összeirt és eladás alá kerülő áruk, bolti állványok és bolti felszerelések 4128 kor. 53 fillérben megállapított becsárának 10%-át, vagyis 412 kor. 86 fillért az alulírott tömeggondnok kezéhez készpénzben lefizetni, mely összeg vétel esetén a vételárba betudandó lesz.

Vevő köteles a megvett árukat, bolti állványokat és bolti felszereléseket a vételről értesítésnek közlésétől számított 3 nap alatt a vételárnak egyidejűleg lefizetése után átvenni, különben bánatpénzét veszti és veszélyére és költségére új árverés fog tartatni, melynél vevő részt nem vehet.

Az árutár naponként délután 2—3 óra közt az alulírott tömeggondnok közbenjöttével megtekinthető.

A csödválasztmányának jogában áll a beérkezett ajánlatok egyikét sem elfogadni.

Pancsován, 1903. évi május hó 25-én.

Feymann Gyula,

ügyvéd, csödtömögondnok.

1-1

Mc. Cormick Harvesting Machine Comp.

(Chicagói aratógépgyár.)

KNECHT J. E., igazgató.

BUDAPEST, V., Váci-út 30.

KATALOGUSOK ingyen és bérmentve.

Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Gyártmányok: Kévektőgép, „Daisy“ marokrákó aratógép, fűkaszalógép, szénagyűjtő gereblye és „Manila“ kévektőfonal gyártmányai.

Évi gyártmány 362.000 gép.

Ferencz József Keserűvíz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes has-hajtószer.

21-5

**A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.**
Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésalkalmaztatik kőszvényél, csúznál és meghúléseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban, Horgony-védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók. **Rudolstadt.**

384. szám
1903. vlt.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. és 3a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az alibunári kir. járásbíró 1902. Sp. 91/10 számú végzése következtében Dr. Anca Péter ügyvéd által képviselt Csiries Náta javára Csiries Mladen ellen 200 kor. s jár. erejéig 1902. évi nov. hó 11-én foganasított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 822 kor. becstül következő ingóságok, u. m.: tengeri, buza, sertések és egyebek nyilvános árverés eladtnak.

Mely árverésnek az alibunári kir. járásbíró 1902/2 évi V. 4293 számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés ennek 1902. évi szept. hó 22. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 45 kor. 40 fill. bíróság már megállapított költségei erejéig Alibunáron adós házában leendő eszközésére 1903. évi június hó 4-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. § értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokak mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-cz. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Alibunár, 1903. évi május hó 24-én.

Galantai Ferencz,

kir. bírósági végrehajtó.

1-1

KIADÓ

a **Ferencz József tér 4. sz. alatt** fekvő Dobrojevics-féle házban egy elsőemeleti lakás mely áll 6 szoba, konyha, cselédszoba és éléskamrából stb., továbbá egy emeletes raktár az udvarban, egy száraz pincze és egy nagy üzlethelyiség a kaputól jobbra szintén kiadó. Az emeleti lakás, a raktár és a pincze **azonnal** kiadó, míg az üzlethelyiség augusztus hó 1-étől.

— Bővebb felvilágosítást nyújt

Visniczkyné úrnő

a Szerb utcában, a „Vadjevina” mellett.

2-1

Gyümölcs és szőlő sajtók,

„HERCULES” folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomóerő szabályzóval a legmagasabb munkaképesség garatálva.

Hydraulikus sajtók különösen magas nyomás és nagy munkaképesség elérésére.

Szőlő és gyümölcs zúzó

és bogyo morzsolók.

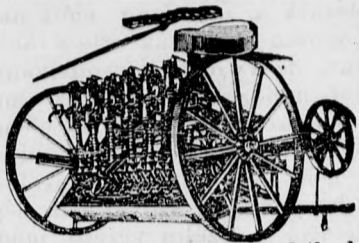
☀ Teljesen felszerelt szüretelő készülékek. ☀

Szőlő és gyümölcs őrők, aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszálásra, gyümölcs-vágó és hámozógépek, leguabb szerkezetű szabad. Önműködő „SYPHONIA” fa és szőlővessző permetezők, a szegecs és tornáncs valamint a vértett kiirtására; szőlő ekék.

A legjobb Vetőgépek

Mayfarth Ph. és Társa

„AGRICOLA” (tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei.

gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek, boronákban és takarmánykészítésre szolgáló gépeket a legújabb rendszer és jótállás mellett gyártanak és szállítanak

MAYFARTH PH. és TÁRSA

gazdasági gépgyárak, vasöntödék és ekegyárak

XXXXXXXXXXXX BÉCS, II/1 Taborstrasse 71. XXXXXXXXXXXXXXX

Kitüntetés több mint 500 arany, ezüst éremmel stb., az összes nagyobb kiállításokon. Képviselek és viszont elárúsítók kerestetnek.

PANCSOVAI
látképes levelezőlapok
(legújabb felvételek)
igen szép egy- és többszínű fotolitografiai kivitelben kaphatók
Wittigschlager C.
könyvkereskedésében, Pancsován.

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi angol Balzsamja

Egészségügyi hatóságilag megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése kereskedelmi törvényileg bejegyzett mintavédelem alatt áll.

Ezen Balzsam belsőleg és külsőleg gyógyít. És pedig: 1.) Mint eddig elérhetetlen hatású gyógyszer a tüdő és a mell minden betegségénél; enyhíti a hurutot, és megszünteti a kivetést, csillapítja a fájdalmat okozó köhögést és meggyógyítja még a régebbi keletű ilyfajta bajokat is. 2.) Hatáa kitűnő torokgyulladásnál, rekedtségnél és minden torokbetegségnél stb. 3.) Minden lázat alaposan elhajt. 4.) Meglepp gyorsan gyógyít gyomorgöröcséket, kölikát és gyomorszakgatást. 5.) Enyhehatású hashajtó és vértisztító szer, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát, erősíti az étvágyat és az emésztést. 6.) Kiténően szolgál fogfájásnál, odvas fogak, szájröhadás és minden fog- és szájbetegségnél, megszünteti a felbőgést, a száj és gyomorból erdő rossz szagot. 7.) Külsőleg használva mint csodálatos gyógyszer szolgál minden sebnél, hőpörseknél, szemölcs, égési sebek, elfagyott tagok, ruh, var és kiütéseknél, megszünteti a fűfájást, zúgást, szakgatást, köszvényt, fűfájást stb. Ügyeljünk mindenkor szorgosan a zöld apácza-védjegyre, a mint az itt ábrázolva van. Hamisításoktól legjobban óvakodhatunk, ha egyenesen a gyárból hozatunk er-deti, behajított kartonba helyezett 12 kis vagy 6 duplaüveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinába 4 korona 60 filléért bérmentesen szállítva Ausztria Magyarországra bármely postaküldeményre. Kevesebb mennyiség nem küldetik. A küldés csak az összeg előre utalványozása vagy részletelés teljesítése esetén eszközöltetik.

Miért szenved ön? mikor biztos gyógyulásra nyújt kilátást ezen szer bármilyen sebnél, legyen az bármily régi s csaknem mindig elkerülhető a fájdalmas és veszedelmes műtétek söt amputációk is, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi százlevelű róza (centifolia) kenőcsét

használnak, mely rendkívül szívrogyól bír, s a sebek gyógyításában és a fájdalom csillapításában eddig utóérhetetlenül áll. A valódi százlevelű róza (centifolia) kenőcs használható: gyermekgyógyasoknál jelentkező molygyulladásnál, a tejfolyás elrekedésénél, melkenemnyedésnél, orbánczánál, mindennemű régi bajoknál, felrepedezett lábak és lábcsáráknál, sebeknél, sófolyásnál, dagadt lábknál sőt esontszónál is; östít-, szárt-, lőt-, vágott- és zúzott sebeknél; idősen testek, mint üveg- és faszilánkok, homok és sörét, túske stb. kiszívás által való eltávolítására; mindenféle dagadt, ki-növes, karbunkulus, uránövés, sőt ráknál is; ujkkacs, kőmögágnat, fityog, feltört ábak, mindennemű égési sebek, elfagyott tagok, betegeskedő fekvésű keletkező sebek, nyakdagadatok, vérdagadatok, fűldagadatok, és gyermeknek azott sebnél stb. stb. Széküldés csakis az összeg előreutalványozása után történik. 2 tégely ár portóval, szállításvételel és csomagolással együtt 3 korona 50 fillér. Köszönőiratok eredeti példányokban nagy számban állanak közbet-kintésre. Ova intem az érdeklődőket hatástalan hamisítványok megvételel és kérem szigorúan ügyöni arra, hogy minden tégelyen a „Schutzengel-Apotheke des Thierry (Adolf) in Pragrada” bei Rohitsch Sauerbrunn cégének kell bejelöve lenni.

Ezen két, gyógyhatásában felülmúlhatatlan szer nincs soha a vételeve megromlásnak, sőt ellenkezőleg, minél régebb, annál értékesebb, és hatá-sosabb; nem szenvednek sem a hidegség sem a forróság behatása alatt, ennélgyva bármily évszakban szétküldhetők. Ezen két szer majdnem mindig javulást és segélyt eredményez, legalább is az orvos segítségének igénybevételeig. Természetesen mellőzni kell mindig más, hamisított szernek, vagy ilyenfajta sokszor ajánlott érték- és határendküli úgynevezett pótszernek használatát, — melyekért csak ezáltalaniul, dobjuk ki a pénzt, — hanem maradjunk meg mindig ezen két, régóta bevált, olesó és megbízható szer használatánál, melyek-nél mint teljesen ártalmatlan, világszerte ismeretes szernek, minden család-nak mint teljesen eshetőségek előfordulásánál készletben kellene lenniük. A hol ezen szernek nem volnának kaphatók a fent leirt, valódiságot bizonyító véd-jeggyel ellátva, onét legelőszérőbb direkt rendelni a következő címzettel:

An Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pragrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Központi raktár Budapest Török J. gyógyszerárban, Zágrábban Mittelbach S. gyógyszerárban és Brady C. Bécsben gyógyszerárban.

Eredeti SINGER VARRÓGÉPEK

családi használatra és minden ipari célra.

Egyszerű kezelés! — Nagy tartósság! — Magas szolgáltatási képesség!
Ingyenes tanfolyamok a divatos műhímzés minden technikájában.
Electromotorok varrógépzemhez minden nagyságban.
Hímzőselyem-raktár nagy színválasztékban.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

PARIS 1900:
„GRAND PRIX”

Figyelmeztetés! Eredeti Singer varrógépek csak a mi üzleteinkben kaphatók. Minden más varrógépzemlet által Singer

megjelöléssel áruba bocsátott gép, egyik elavult rendszerű gépünk utánzata, amely újabb rendszerű családi varró-gépeinket szerkezet, szolgáltatási képesség és tartósság tekintetében utól nem éri!

Temesvár-Belváros, Hunyady-utca 10. szám.

TEMESVÁR 1891:
ARANY ÉREM.
POZSONY 1899:
EZÜST ÉREM.

